

Ekokymppi kuntalaisten kukkarolla

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokymppi toimeenpanee parhaillaan uusia jätehuoltomääräyksiä. Määräykset toimeenpannaan, vaikka niistä on valitettu hallinto-oikeuteen.

Ekokymppi on käynnistänyt uuden jätelain myötä hankintaprosessin bio- ja erillisjätteen kuljetuksista. Ekokymppin suunnittelema kilpailutusmalli on jätehuoltomääräyksiin nähden ylimitoitettu eikä palvele harvaan asutun Kainuun tarpeita. Toteutuessaan se nostaa kuntalaisten jätekustannuksia rajusti.

JOULUKUUSSA 2022 Kainuun Yrittäjät kutsui Ekokymppin henkilöstön, luottamusjohtajan, kuntien johdon ja yrittäjien edustajia yhteistyökokoukseen. Kokous haluttiin koolle, koska Ekokymppin tiedettiin suunnittelevan Kainuuseen jätteenkeräyksen mallia, joka ei palvele kuntalaisten etua ja kaa-
taa jätealan pieniä yrityksiä Kainuussa. Jätealan yritykset työllistävät ja tuottavat jätteenkuljetusten lisäksi myös muita palveluja ja ovat tärkeä osa huoltovarmuusketjua. Kuntalaisille Ekokymppin suunnittelema malli tarkoittaa kalliimpia jätemaksuja.

Yhteistyökokouksessa sovittiin, että vuoden 2023 alussa perustetaan yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmän koollekutsuminen jää Ekokymppin tehtäväksi.

YHTEISTYÖRYHMÄN tehtävänä olisi tarkastella jätehuollon tilannekuvaa ja markkinoita muuttuvassa toimintaympäristössä ja kehittää Kainuuseen sopivaa toimintamallia. Yhteistyöryhmässä olisi Ekokymppin henkilöstön ja luottamusjohtajan edustus, kuntien edustus sekä Yrittäjien edustus.

Yhteistyöryhmä olisi mukana myös uuden jätelain mukaisen markkinakartoituksen valmistelussa.

KIRJOITTAJAT toteavat, että kuntalaisille Ekokymppin suunnittelema malli tarkoittaa kalliimpia jätemaksuja.

Ekokymppi ei näe tarvetta yhteistyöryhmälle, koska se ei halua luottamusjohtajan ja yritysten edustajien pääsevän mukaan valmisteluun. Yhteistyöryhmän toiminta ei ole käynnistynyt. Sen sijaan Ekokymppi käynnisti heti yhteistyökokouksen jälkeen jätteenkuljetusten hankintaprosessin, jossa on ilmennyt merkittäviä puutteita.

KAINUUN YRITTÄJÄT sekä SKAL Ympäristöyritykset edellyttävät, että Kainuun alueella on tehtävä jätelain edellyttämä markkinakartoitus. Katsomme, että kilpailutuksia ei voi aloittaa vaillinaisin tiedoin 6.2.2023. Hankintaprosessista puuttuu jätelain vaatima kilpailutuksiin liittyvä markkinakartoitus ja yrittäjille järjestetty markkinavuoropuhelu on näennäinen. Yrityksiä ja kuntalaisia ei ole osallistettu, vaikka vaikutukset kohdistuvat heihin.

Markkinavuoropuhelun osalta huomautamme, että kilpailu-

tuksen aikataulu ei ole realistinen ja Ekokymppin esittämä aineisto on hyvin puutteellinen. Aineistossa ei ole huomioitu Kainuun alueellisia erityispiirteitä. Markkinavuoropuhelussa esitetyissä prosessikaavoissa ei ole mainittu markkinakartoituksesta eikä alueen yrittäjäjärjestöä, Kainuun Yrittäjiä, ole kutsuttu prosessiin mukaan.

EKOKYMPIN TULEE arvioida hankintojen yritysvaikutuksia osana markkinakartoitusta ja markkinavuoropuhelua. Arviointiin pitää ottaa mukaan elinkeinoelämän edustajia. Vaikutuksia on tarkasteltava tasapuolisesti ottaen huomioon sekä alueella toimivat että muut yritykset. Arviointi tulisi tehdä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, mutta viimeistään, kun kilpailutukseen liittyviä päätöksiä tehdään.

Parhaimmillaan yritysvaikutusten arvioinnilla voidaan estää kielteisiä ja vahvistaa myönteisiä vai-

kuksia yrityskenttään.

Kunta on jätelain 36 §:n mukaan velvollinen tekemään markkinakartoituksen kiinteistöittäisten jätteenkuljetuspalvelujen hankintoja suunnitellessaan. Tarjouspyyntöä ei voi julkaista, ellei markkinakartoitusta ole tehty. Kunnat ovat siirtäneet palvelutehtävän jätelain 43 §:n mukaisesti Ekokymppille. Tällöinkin kunnat vastaavat siitä, että siirretyt jätehuollon palvelutehtävät tulevat hoidetuiksi säännösten mukaisesti.

Kainuun Yrittäjät ja SKAL Ympäristöyritykset edellyttävät, että hankintaprosessi palautetaan uudelleen valmisteluun. Niin ikään omistajakuntien ja yritysten vahva tahto on, että suunniteltu yhteistyöryhmä perustetaan.

ANU TERVONEN
toimitusjohtaja
Kainuun Yrittäjät

TARJA ANTONEN
toiminnanjohtaja

SKAL Ympäristöyritykset